

Zitting 16 maart 2022
AUA202200193 KG

Datum:
16 maart 2022

Adres:
Schotlandstraat 53
Oranjestad, Aruba
T: 5275100
Rechtszaken@dwjz.gov.aw

AKTE

In de zaak van:

De openbare rechtspersoon **HET LAND ARUBA**, eiser
Gemachtigden: mrs. V.M. Emerencia, Y. Kaarsbaan, A. Caster en J. Poeran en C.
Geerman

Tegen

De Vereniging SINDICATO di MAESTRO DI ARUBA, gedaagde
Gemachtigde: mr. D.G. Kock

Edelachtbare,

Bij tussenvonnissen van 2 maart 2022 is het Land in de gelegenheid gesteld om zich uit te laten wat hij toe nu toe heeft ondernomen en hetgeen hij op betrekkelijk korte termijn van plan is te ondernemen om tot een structureel alternatief te komen ter vervanging van de loonkortingen van ambtenaren en gelijkgestelden.

Voor wat het Land reeds heeft ondernomen en zal ondernemen wordt verwezen naar bijgaande:

- akte voortvloeiend uit vonnis d.d. 2 maart 2022 behorend bij K.G. nr. AUA202200193 (met producties);
- het landspakket;
- overzicht stand van zaken maatregelen thema B.

Uit de overgelegde stukken blijkt dat compensatie voor de 12,6% verlaging niet mogelijk is, wel een andere invulling.

Voorts blijkt uit de akte dat het Land sinds het jaar 2017 bezig is met het Beleidsplan verlaging Personeelskosten (BVP) en een van de resultaten is de daling van het aantal non actieven. Zo zijn er verschillende structurele voorstellen voor de nabije toekomst,

die ook in het Landspakket zijn opgenomen met een tijdschema. Als voorbeeld wordt verwezen naar het Beleidsnota voor het implementeren van een Prestatiemanagementsysteem waar reeds afstemming is geweest met de vakbonden en naar verwachting op korte termijn geïmplementeerd zal worden.

Het Land persisteert dat SIMAR niet eenzijdig kan beslissen de werktijden te wijzigen

Namens het Land,

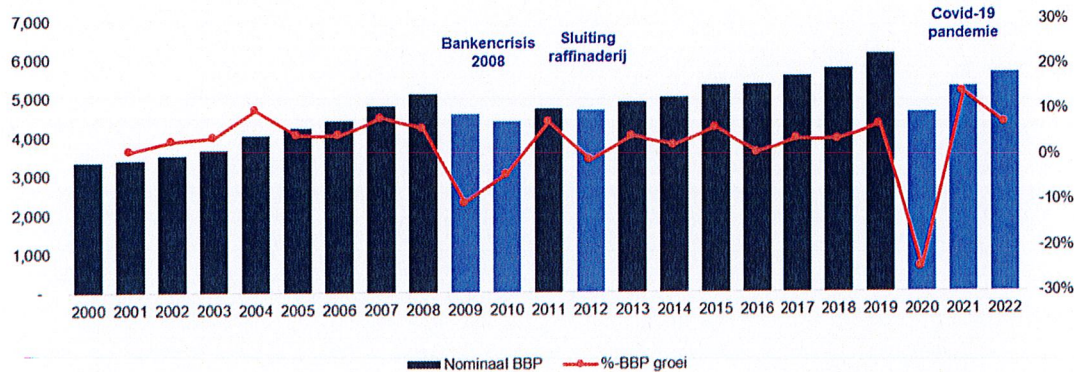
De procesgemachtigden,

A handwritten signature in blue ink, consisting of several loops and a long horizontal stroke at the end.

0. Ontstaansgeschiedenis van de 12,6% inkorting

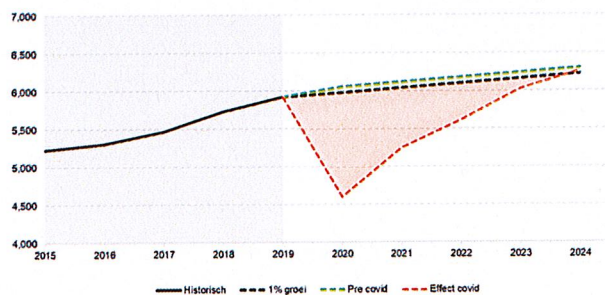
Aan het eind van 2019 lag het financieel-economisch perspectief van het Land zeer positief. Het Land sloot het jaar, ondanks dat een tekort geprojecteerd werd, met een klein overschot zowel op Land-niveau als in de collectieve sector niveau¹. Alle financieel-economische indicatoren wezen erop dat 2020 het begin zou markeren voor structurele overschotten van het Land. Het bruto binnenlands product (bbp) van 2019, oftewel de periode pre COVID was het hoogst gemeten bbp van Aruba. Bij de uitbraak van de COVID-pandemie eind eerste kwartaal van 2020 heeft dit voor 's Lands' financieel-economische stand een ongekend catastrofaal effect gehad, zoals weergegeven staat in onderstaande grafiek I en II.

Grafiek I: Effect crisissen op BBP Land

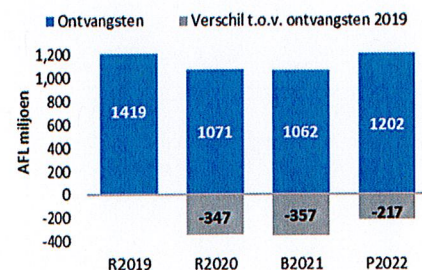
Bron: Directie Financiën, Directie Economische Zaken, Handel & Industrie, en Centrale Bank van Aruba

Grafiek II: BBP-ontwikkeling Aruba over 2015-2024

Bron: Directie Financiën en Directie Economische Zaken, Handel & Industrie

Grafiek III: Ontvangsten-gap post COVID

Bron: Directie Financiën

De waargenomen radicale daling en afwijking van het eerder geprojecteerde economisch pad, vertaalde zich voor het Land direct in een liquiditeits- en ontvangsten-gap van ca. gemiddeld 307 miljoen (zie grafiek III rechtsboven). Aangezien Aruba niet meer op haar eigen vaste omvang van ontvangsten pre COVID kon rekenen, en op de internationale kapitaalmarkt sprake was van een grote volatiliteit, alsmede rekening houdend met de hoognodige crisissteunmaatregelen² is het Land snel in een zeer precare liquiditeitspositie terecht gekomen. Op dat moment heeft het Land beroep gedaan op artikel 36 van het Statuut van het Koninkrijk der

¹ Uitvoeringsrapportage Land Aruba kwartaal 4, 2019.

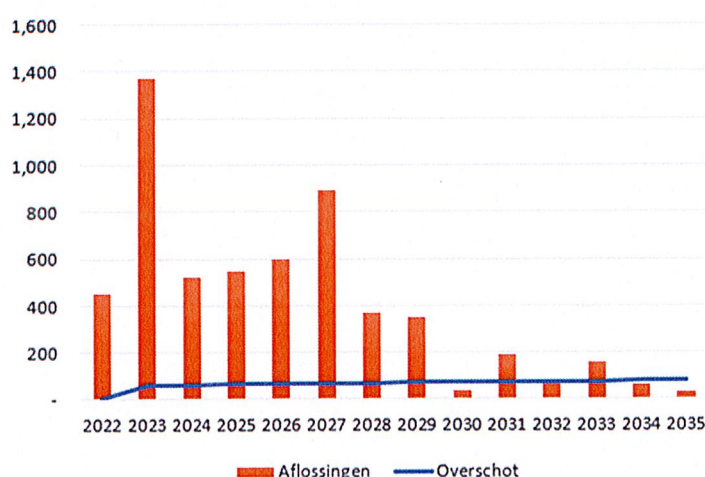
² De hoognodige crisissteunmaatregelen waren de loonsubsidie, MKB-steun, FASE en aanzuivering van ontstane tekorten bij de sociale fondsen SVB en AZV.

Nederlanden. Nederland was in principe bereid om Aruba te ondersteunen doch in de vorm van leningen. Uiteraard, net als bij het aangaan van commerciële leningen kan degene die de lening uit zal geven haar condities daarvoor bekend maken. Nederland was bereid om liquiditeitshulp te geven, zolang aan haar leencondities voldaan werd. Een eerste randvoorwaarde, welke gesteld werd om überhaupt in aanmerking te kunnen komen voor liquiditeitssteun was dat het Land daadkracht moest tonen middels een inkorting op de salarissen (ministers en statenleden 25% en het overige personeel 12,6%) om zelf een aantal van de crisismaatregelen te financieren (**PRODUCTIE 6**). De oorspronkelijk verwachting was, dat de tijdelijke inkorting heroverwogen zou kunnen worden, zodra het BBP weer richting het normale bbp-niveau ex ante COVID zou toenemen (**PRODUCTIE 1**).

1. De tijdelijke versoeringsmaatregel is een structurele liquiditeitsrandvoorwaarde geworden

Initieel werd de geïntroduceerde 12,6% korting gekenmerkt als een nodige randvoorwaarde om aan de benodigde liquiditeitshulp te komen, en niet als een leningsconditie. Bij het uitgeven van de 2de tranche liquiditeitssteun, werd de 12,6% korting als leningsconditie erbij gezet naast overige voorwaarden. De hoofdreden daarachter is het feit dat zolang het Land de negatieve financieel-economische effecten van COVID meemaakt, en afhankelijk is van de steun vanuit Nederland blijven de afgesproken (rand)voorwaarden in plaats. Aanvullend, dient vermeld te worden dat de COVID-crisis nog niet voorbij is. Wellicht, zijn de gezondheidsmaatregelen inmiddels versoepeld en beginnen de economische projecties wat beter eruitzien, doch het herstel van de financiële stand van het Land is er nog niet.

Grafiek IV: Aflossingscapaciteit AUA

Bron: Directie Financiën

Zelfs als het financieel-economisch panorama verbetert en Aruba aan de afgesproken normen voldoet c.q. overschotten boekt, zijn deze nog te boeken overschotten van ca. 60 miljoen p.j. niet voldoende om de aflossingsverplichtingen van het Land volledig te

dekken. Met andere woorden Aruba blijft voorlopig afhankelijk van Nederland voor het schuldbeheer. Onder andere omdat het Land door de COVID-crisis ca. 916 miljoen (inmiddels) schuldig is aan Nederland. Daarboven conform artikel 29 van het Statuut kan Aruba niet zonder instemming van Nederland de buitenlandse kapitaalmarkt betreden, en meestal is onze binnenlandse kapitaalmarkt te klein voor dit soort leningstransacties. Tot slot, is er sprake van een *lag-effect* als het ware tussen het economische en het daadwerkelijke financiële herstel. Naar verwachting kunnen deze twee herstellen en naar elkaar toegroeien in 2024.

Gedeeltelijk ontdoen van de inkorting is mogelijk, mits deze budgetneutraal is

Op 4 februari 2022 wees de rijksministerraad (=RMR) het verzoek van de regering af om de salariskorting van de (semi-) publieke sector te halveren (**PRODUCTIE 26**). Op 17 februari 2022 informeerde Nederland de regering over de uitkomsten van deze besluitvorming (**PRODUCTIE 27**). Nederland gaf hierin duidelijk aan dat een afbouw van de salariskorting in Aruba pas op termijn mogelijk is en dat, om perspectief te bieden, met de landen bekeken zal worden onder welke condities dat kan gebeuren. De RMR besloot dus heel duidelijk dat hetgeen de vakbonden eisen, namelijk de onmiddellijke afschaffing van de salariskorting van 12,6%, niet mogelijk is. Wel werd aangegeven dat er voorstellen voor een alternatieve invulling van de salariskorting kunnen gebeuren, zolang die invulling past binnen het besluit van de RMR van 15 mei 2020. Dit betekent dat het Land op korte termijn weliswaar de 12,6% inkorting op een alternatieve manier, die niet primair via de bezoldiging ingevuld wordt, vorm kan geven. Het inruilalternatief moet echter, alleszins voor zover het de publieke sector betreft, budgetneutraal zijn.

In herinnering wordt gebracht dat de regering op 31 januari 2022 met de bemiddelaar en de vakbonden SIMAR, SEPPA, SADA en SPA overleg heeft gepleegd en hierbij meerdere (5) modellen voor inruil heeft voorgesteld. Elk van deze vijf modellen had als opzet om als eerste stap op weg naar een volledig herstel van de bezoldiging van de ambtenaren, de bezoldiging in 2022 terug van 95% te verhogen naar 100%. Het betrof telkens inruilmodellen: de 12,6% blijft immers een eis van Nederland. Elk van de inruilmodellen hadden – in essentie en naar analogie met de regeling in Curaçao – als achterliggend idee dat ambtenaren vakantiedagen opgeven in ruil voor het herstel van hun bezoldiging. Bovengenoemde vakbonden gingen niet akkoord met dit voorstel en deelden mee dat inruil “een gepasseerd station is (**PRODUCTIES 2+11**)”. Dit staat nochtans haaks op de beslissing van de RMR, en ook op het advies van het College Aruba financieel toezicht (= CAft). Om uit de impasse te geraken en in opvolging van de beslissing van de RMR van 4 februari 2022, stelde de regering op 8 februari 2022 in hoofdlijnen een nieuw inruilmodel voor aan het CAft, waarbij ambtenaren een individuele keuze kunnen maken over het anders vorm geven van de salariskorting, door in meer of mindere mate vakantiedagen op te offeren. Op 18 februari 2022 (**PRODUCTIE 28**) bevestigde het CAft open te staan voor inruilscenario's, maar plaatste daarbij enkele kanttekeningen:

- Inruil met vakantiedagen mag niet substantieel hoger dan op Curaçao en Sint-Maarten;
- Men moet blijven voldoen aan de personeelslastennorm zoals opgenomen in het protocol Aruba Nederland 2019-2021, waaruit volgt dat de alternatieve inruilscenario's niet mogen leiden tot hogere personeelsuitgaven van de overheid; het protocol 2019-2021 schrijft immers een jaarlijkse daling van de personeelslasten voor;
- De kosten van overtime en opschorten van het automatisch toekennen van loontreden worden bij wijze van niet-limitatieve voorbeelden vermeld als alternatieve factoren om alternatieve inruilscenario's vorm te geven.

Met andere woorden, een alternatieve invulling van de salariskorting is mogelijk, maar de zonder meer afschaffing ervan niet: de totale personeelslasten mogen niet stijgen, want Aruba moet blijven voldoen aan de personeelslastennorm zoals vastgesteld in het protocol Aruba Nederland 2019-2021, dat verlengd werd tot 31 december 2023. Dit betekent dat inruilscenario's slechts mogelijk zijn mits er alternatieve structurele besparingen tegenover staan.

Het Land is voornemens om een nieuw voorstel in te dienen bij het CAft, dat beantwoordt aan de door Nederland en het CAft gestelde eisen van budgetneutraliteit. Het Land beoogt een teruggave van 5% in 2022, zodat de salariskorting op de bezoldiging kan verdwijnen, maar de 50% inkorting op de vakantie-uitkering en op de reparatietoeslag en najaarstoeslag (7,6%) zal pas in of na 2023, afhankelijk van de door de RMR te bepalen condities die gesteld worden, afgeschaft worden. Hoewel de vakbonden op 1 februari 2022 aangaven niet akkoord te zijn met enig inruilmodel, is conform de eisen van Nederland en het CAft een andere invulling wenselijk en noodzakelijk, mede rekening houdend met de sterke inflatie. Een inruilmodel wil zeggen dat extra besparingen ergens anders in het arbeidsvoorwaardenpakket vereist zijn. Uitgaande van het advies van het CAft van 18 februari 2022 is er door het Land onderstaand alternatief voorstel uitgewerkt voor het ontdoen van 5% van het effect van 12,6% in 2022³:

- Inkorten 4 ATV dagen: 1.6%⁴
- Aftoppen en verlaging percentage overwerkvergoedingen: 2.0%⁵
- Inkorten kosten bureaupersoneel: 0.6%⁶
- Bevriezen periodiek en bevordering⁷: 0.8%

³ Beoogde ingangsdatum van deze maatregelen is 1 mei 2022. Voorts wordt vermeld dat een soortgelijke alternatieve invulling nader wordt uitgewerkt voor het onderwijs, rekening houdend met de onderwijsregelgeving.

⁴ Opdat de inruiling voor vakantiedagen zich cf. het advies van CAft vertaalt in een budgettair effect, gaat deze maatregel gepaard met een andere structurele besparingsmaatregel: de natuurlijke uitstroom en nieuwe VUT-regeling in 2022 leidt tot minder fte, wat opgevangen wordt door de hogere productiviteit en aantal arbeidsdagen van de ambtenaren

⁵ Structurele besparing

⁶ Structurele besparing

⁷ Tot de invoering van de prestatie managementcyclus in 2023 wordt er geen periodieke verhoging van bezoldiging of bevordering meer toegekend. Vanaf 2024 wordt dat wel weer mogelijk, mits de ambtenaar in

Deze voorstellen bevatten naast tijdelijke ook structurele maatregelen ter verlaging van de personeelslasten maar tegelijk tot een verhoging van de bezoldiging leidt, waardoor er sprake is van een structureel en positief effect. Voor de goede orde wordt vermeld dat deze voorstellen nog niet aan de RMR en het CAft zijn voorgelegd.

2. Ontdoen van de inkorting betekent niet terug naar normale situatie pre covid

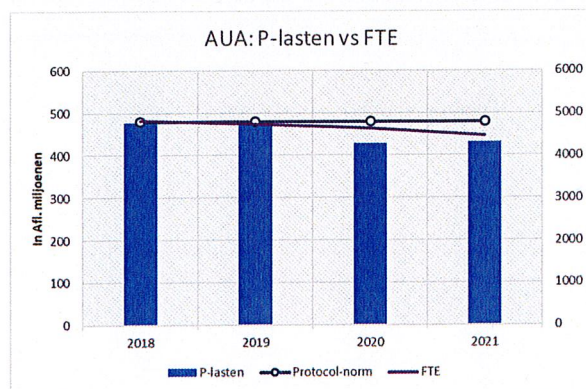
Het Land tracht sinds 2017 om de personeelskosten terug te dringen. Hiertoe werd het Beleidsplan Verlaging Personeelskosten (BVP) opgesteld, dat eind 2018 werd geactiveerd (zie bijlage 1: BVP). Het BVP focuste op de beperking van de instroom en de maximalisering van de uitstroom. Daarnaast werden maatregelen voorgesteld ter verhoging van de productiviteit, de modernisering van de salarisstructuur en werd een plan voorgesteld om kerntaken te herzien. In 2020 startte de COVID-pandemie, waardoor nog niet alle facetten van het BVP konden worden ingezet: tijdens het eerste jaar lag de focus op de beperking van de instroom en maximalisering van de uitstroom. Dit betekende dat BVP slechts 1 jaar kon laten zien – namelijk in 2019 – wat het resultaat ervan was: in 2020 startte de pandemie en werd de focus gelegd op alle noodmaatregelen ter bestrijding van de crisis en de start en uitvoering van het Landspakket. In het kader van BVP werd de instroom van nieuwe indienstnemen sterk beperkt, door deze te toetsen aan de volgende cumulatieve criteria:

- Het betreft een vitale dienst;
- Er is een vacature, vrije formatieplaats en begroting;
- De vervulling van de functie is noodzakelijk waardoor, in beginsel,⁸ alleen kaderfuncties vervuld worden;
- De kandidaat voldoet aan de gestelde opleidingseis.

Parallel werd de uitstroom breed opengezet: in 2019 en 2021 werd de VUT-regeling opengesteld waardoor in totaal 151 fte uitstroonden. Uit een analyse blijkt dat BVP wel degelijk tot resultaten heeft geleid, maar legde eveneens de complexiteit bloot om de personeelskosten duurzaam te verminderen.

2023 een positieve beoordeling heeft ontvangen. Alternatieve invullingen voor de 0.8% zijn mogelijk (bv. stopzetting ambtsjubilea gecombineerd met de afschaffing van de telefoontoelage, of stopzetting kindertoelage), maar deze sluiten minder goed aan bij het advies van het CAft.

⁸ Een beperkt aantal functies behoort niet tot het kader, maar vervulling is wel noodzakelijk. Te denken valt aan politieambtenaren, gevangenisbewakers, etc.

Opmerkelijk is dat ten gevolge van BVP het aantal fte's een dalende tendens kent⁹, maar dat dit zich niet vertaald heeft in een stevige daling van de personeelskosten. Het BVP was immers gericht om met name de in- en uitstroom te beheersen. Op basis van de geanalyseerde data blijkt de beheersing van de personeelsuitgaven complexer te zijn en het beperken van de instroom en stimuleren van de uitstroom niet voldoende waren: alle factoren van de zogenaamde autonome groei van personeelskosten bij het zittende personeel (doorstroomkosten) moeten geïdentificeerd en aangepast worden om tot een substantiële personeelslastendaling te komen.

Naar aanleiding van de bevindingen na BVP werd, mede in het kader van het Landspakket, gestart om de oorzaken van de autonome groei in kaart te brengen. De periodieke verhoging van bezoldiging, de bevorderingen en overplaatsingen naar een zwaardere functie werden in het kader van de evaluatie van BVP en het Landspakket alvast geïdentificeerd als drie pijlers van de automatische groei van personeelskosten. De problematiek van autonome groei zit ingewikkelder in elkaar: alle oorzaken moeten in beeld worden gebracht en vervolgens worden aangepakt, wat in het kader van het Landspakket en door maatregelen van de regering zal gebeuren. Ook voor wat betreft de overtolligheidspoule kan opgemerkt worden dat het Land zich intensief heeft beziggehouden met het aanpakken van non-actieven in de afgelopen jaren waarbij de pijlen gericht waren op herplaatsen van plaatsbare kandidaten en dossieropbouw om recalcitrant gedrag vast te leggen om over te kunnen gaan tot ontslag. Het aantal non-actieven is van 2018 tot heden van 89 naar 17 gedaald.

Omwille van de complexiteit van de autonome groei van de personeelskosten in de doorstroom zijn extra maatregelen c.q. beleidsintensivering van het BVP zijn dus noodzakelijk, rekening houdend met de complexiteit van het mitigeren en verlagen van de hoge personeelskosten van het ambtelijk apparaat. Dit is onderdeel van het Landspakket, waarbij de verschillende doelstellingen bereikt moeten worden volgens het ritme van de uitvoeringsagenda's. In het kader van het Landspakket werd een omvattend meerjarenplan opgemaakt, waarbij de kosten en effectiviteit van de

⁹ Het aantal personen op de payroll van het Land is reeds met 351 fte's gedaald vergeleken met eind 2017.

publieke sector verbeterd worden: de public wage bill mag maximaal 10% van het BBP bedragen en tegelijk moet de kwaliteit en effectiviteit van de publieke sector verbeteren. Het Land heeft hierbij mede voortbouwend op BVP, reeds aanzienlijke inspanningen verricht. Een verlaging van de personeelskosten dient voortaan te geschieden in lijn met de bilaterale afspraken. Hieronder staan enkele van deze maatregelen kort weergegeven:

- Conform maatregel B.4 wordt de overheidsorganisatie integraal doorgelicht om de effectiviteit en uitvoeringskracht van de overheidsorganisatie te verbeteren. In het kader hiervan zal onder maatregel B.4.2 een visie worden ontwikkeld die past binnen de aangegeven kaders v.w.b. de personeelslasten.
- Conform maatregel B.6 is de optimale personele inzet onderzocht door de formatie, bezetting en daadwerkelijke aanwezigheid en inzetbaarheid van medewerkers van overheid en overheidsorganisaties te onderzoeken. In het verlengde daarvan werd conform de uitvoeringsagenda een juridische startnotitie opgesteld, die afgestemd werd met de vakbonden op 11 januari 2022 en 1 februari 2022, waarmee door middel van de ontwikkeling van instrumenten op vlak van door- en uitstroom gewerkt kan worden aan een nieuwe vormgeving van de samenstelling van het ambtelijke apparaat
- In uitvoering van maatregel B.5 worden de primaire, secundaire en tertiaire arbeidsvoorwaarden onderzocht en worden voorstellen voor mogelijke versoering ontwikkeld. Hier valt o.a. te denken aan overwerkvergoedingen, verlofregelingen en toeslagen etc.
- In uitvoering van maatregel B.9 werd o.a. onderzoek verricht over modernisering van strategisch personeelsbeleid en de invoering van een prestatie-management systeem binnen het ambtelijk apparaat. De regelgeving hiervoor met een bijhorende lijvige handleiding is uitgewerkt en vervolgens afgestemd met de vakbonden op 19 november 2021, 30 november 2021 en 21 december 2021. Het jaar 2022 zal een pilotjaar zijn, waarbij de vakbonden in de commissie zullen zitten ter monitoring en eventuele bijsturing van prestatie-management.

Uit het bovenstaande blijkt dat het Land reeds voor de COVID-pandemie actief bezig was met de verlaging van haar personeelskosten en daar in het kader van het Landspakket intensiever verder mee aan de slag gegaan is. Duidelijk is wel dat het Land in het kader van het protocol 2019-2021 dient te blijven werken aan een jaarlijkse verlaging van de personeelskosten van de publieke sector. Het Land zal dus extra en ingrijpende structurele maatregelen blijven nemen om aan de 10% norm te voldoen, hiermee gebruik makend van de resultaten van het onderzoek uit het Landspakket.

Het Land ziet evenwel, vooruitlopend op de resultaten van het Landspakket, mogelijkheden voor een verdere structurele kostenverlaging in onderstaande niet-limitatieve opsomming:

- Instroombeperkende maatregelen: Blijven toepassen van stringent beleid indienstnemingen;

- Aanpak doorstroom (autonome groei): aanscherping overplaatsings-, bevorderings-, AO-, overtime- en toelagebeleid, herziening looncomponenten, etc.¹⁰;
- Bevordering uitstroom: Aantrekkelijkere VUT-regelingen, stimuleren deeltijds werken, reorganisatieprocedures/ herzien taakstelling, samenwerkingsverbanden tussen overheidsdiensten ter vermindering van overheadkosten etc.

Met de intrede van het RAft zal de geïntroduceerde personeelslastennorm verder evolueren in een norm die het Land door middel van de verscherpte BVP over 2023-2027 zal moeten beheersen en houden aan maximaal 10% van het BBP. Dienstjaar 2022 zal het transitiejaar daarvoor worden. D.w.z. dat zelfs als het Land de tijdelijke ingestelde 12,6% inkorting geleidelijk opheft, het niveau van de personeelslasten niet meer op niveaus pre covid e/o het niveau vóór de introductie van de personeelslastennorm zal zijn. Bij het ontdoen van inkorting van 12,6%, dient het Land niet alleen conform gestelde voorwaarden van Nederland zorg te dragen voor een budgetneutraal effect, doch zullen al een aantal maatregelen geactiveerd worden die het begin zullen markeren van de structurele meerjarige beheersingsplan van de personeelslasten van het Land. Dit laatstgenoemde zal gaandeweg nader aangevuld worden met projecten voortvloeiende uit het Landspakket programma B. Het is de verwachting van het Land dat, hoewel de condities hiertoe nog door de RMR zullen worden vastgesteld, het voldoen aan de 10%-norm (waarvoor de hierboven vermelde structurele maatregelen getroffen moeten worden) tevens de weg vrijmaakt voor de volledige stopzetting van de salariskorting.

¹⁰ Een kanttekening is dat ongeveer 40% van het personeel op de payroll van het Land hun maximale bezoldiging bereikt hebben. Hierdoor is het onderzoek naar de primaire, secundaire en tertiaire arbeidsvoorwaarden van de publieke sector – zoals opgenomen in maatregel B.5 van het Landspakket – van uiterst belang voor mogelijke versoering op het zittende personeel.

REGERING VAN ARUBA

L.G.Smith Blvd. 76
Oranjestad, Aruba
Tel. (297) 528 4900

Aan: de Voorzitter van de Rijksministerraad
D.t.k.v.: de Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Dhr. drs. R.W. Knops
Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag

Oranjestad, 22 oktober 2021

Betreft: Afwijkingsvoorstel cf. artikel 23 LAft in 2022

Geachte heer Knops,

Graag vragen ondergetekenden uw aandacht voor het navolgende.

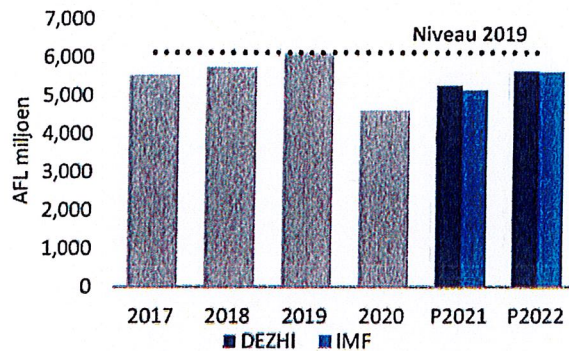
Aanleiding: Naweeën Covid-19 zullen nog voelbaar zijn in dienstjaar 2022

De uitbraak van de Covid-19 pandemie heeft een vasthoudend negatief effect gehad op 's Lands financiën en economie in het dienstjaar 2020 en 2021, maar zal ook zal onform de prognoses in 2022 nog voelbaar zijn, zoals in de meeste landen het geval zal zijn. Om die reden wenst Aruba voor het dienstjaar 2022, net als in 2020 en 2021, opnieuw beroep te doen op artikel 23 van de Landsverordening Aruba financieel toezicht (LAft). Hierna wordt dit afwijkingsvoorstel nader onderbouwd.

Het economisch herstel is aangevangen, doch het bbp-niveau loopt achter

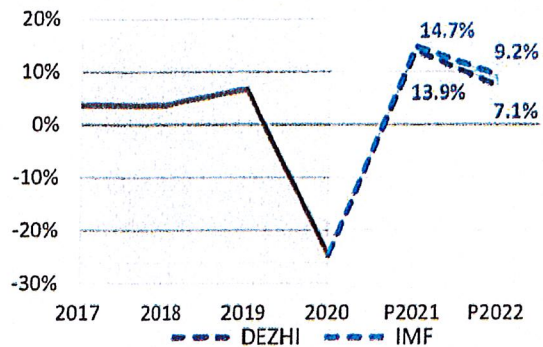
Het economisch herstel zet zich door in dienstjaar 2022. De economie van Aruba zal naar verwachting met nominaal 7,1% groeien volgens de laatste inzichten van Directie Economische Zaken, Handel en Industrie (DEZHI) d.d. 1 september 2021¹. In nominale waarden bedraagt dit Afl. 5.623 miljoen, wat uitkomt op 91,9% van het niveau van 2019. Deze ontwikkeling wordt onderschreven door de "World Economic Outlook" update van het Internationaal Monetair Fonds (IMF) van oktober 2021: het nominale bbp wordt door het IMF zelf geraamd op Afl. 5.598 miljoen voor het jaar 2022. Zoals weergegeven in de onderstaande grafieken is er op basis van deze vooruitzichten dus nog geen sprake van een volledig economisch herstel.

¹ Voorlopige cijfers onder embargo.

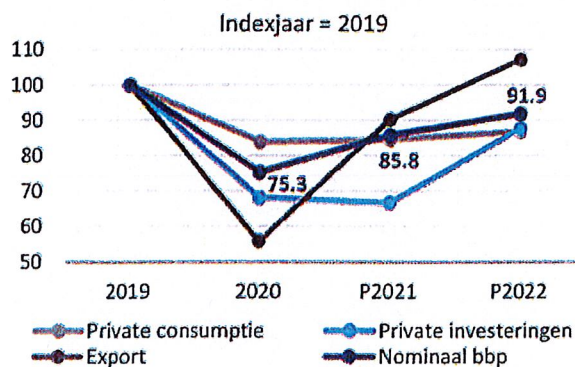

Grafiek 1: Verwachte bbp ontwikkeling groei

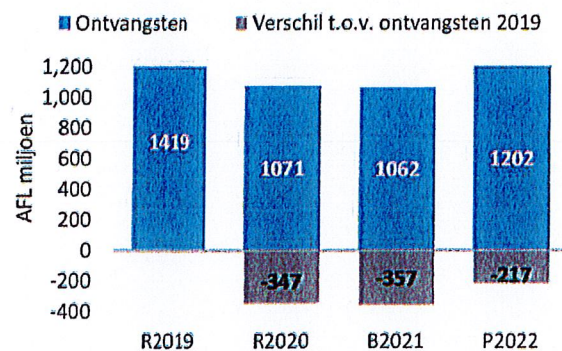
Noot: Niveau 2019 en 2020 conform DEZHI.

Grafiek 2: Verwachte economische groei

Grafiek 3: Herstelpad economie

Grafiek 4: Ontvangsten 2020-2022

De ontstane ontvangsten-gap in 2020 is aan het verminderen mede dankzij de herstellende economie. Het langzame herstel van de Arubaanse economie wordt aangedreven door het geleidelijke herstel van de toeristische industrie. Private consumptie en private investeringen blijven evenwel vooralsnog onder het niveau van vóór de uitbraak van de Covid-19 pandemie en zullen naar verwachting respectievelijk op 86.9% en 87.6% van het niveau van 2019 blijven steken. Ondanks de in 2020 en 2021 verleende steunmaatregelen aan huishoudens wordt de consumptie namelijk gedrukt doordat enerzijds in 2022 niet verwacht wordt dat het gemiddeld inkomen van de huishoudens het peil van vóór de pandemie zal bereiken, terwijl tegelijkertijd de schuldenlast van de huishoudens tijdens de pandemie is toegenomen. Huishoudens zullen in dat scenario elk herstel in inkomen aanwenden om eerst hun schuldenlast te beheersen alvorens op grote schaal over te gaan tot consumptie. Wat betreft investeringen valt weliswaar een forse toename in 2022 te verwachten, maar komt deze terug van een zeer laag beginpunt en brengt dus geen afdoende gewicht in de schaal om in zelfstandig het BBP-cijfer op pre-pandemie-peil te brengen. Het is dus in alle redelijkheid dat men kan verwachten dat de Covid-19 pandemie ook in het dienstjaar 2022 een drukkend effect zal hebben op de te ontvangen (belasting)middelen.

REGERING VAN ARUBA

L.G.Smith Blvd. 76
Oranjestad, Aruba
Tel. (297) 528 4900

Planning OB2022 en afbouw e/o beëindiging steun- en noodmaatregelen

Ter verbetering van het saldo en in overeenstemming met het verwacht economisch herstel zullen geen steun- e/o noodmaatregelen (als FASE, MKB-hulp en loonsubsidie) in de ontwerpbegroting van dienstjaar 2022 (OB2022) opgenomen worden. Dit zal een positief effect hebben op het saldo van het Land vergeleken met de vorige twee dienstjaren. In het kader daarvan wenst Aruba in dienstjaar 2022 te beginnen met het afbouwen van de 12.5%/25% solidariteitskorting. Deze solidariteitskorting was namelijk verricht om de FASE-uitgaven te kunnen bekostigen. Nu FASE in 2022 niet meer verleend zal worden, is de wens om langzamerhand (naar verwachting over twee jaar²) de 12.5%/25% af te bouwen. Deze afbouw en het doen beëindigen van de in 2020 ingezette noodmaatregel FASE, zal wellicht een positief verhogend effect hebben op de te innen loonbelasting in 2022 e.v.

Resumerend

Gelet op het bovenstaande wordt verzocht om

1. In te stemmen met een afwijking van artikel 23 LAft voor de begroting van het dienstjaar 2022;
2. In te stemmen met het gedeeltelijk afbouwen van de solidariteitskorting van 12,5%/25%, te beginnen met een afbouw van 6,25%/12,5% in 2022.

Tot slot, zal OB2022 conform de huidige planning medio november 2021 aan het College Aruba financieel toezicht ter toetsing, en begin 2022 aan de Staten van Aruba ter behandeling aangeleverd worden.

Hoogachtend,

De Minister-Président,
mw. mr. E.C. Wever-Croes

De Minister van Financiën, Economische
Zaken en Cultuur,
mw. mr. Xiomara Maduro

cc.: College Aruba financieel toezicht

Directie Financiën

² -6.25% c.q. 12,5% in 2022 en geen inkorting meer in 2023.

Bespreking met vakbonden op 1 december 2021 ivm eis vakbonden om intrekken 12,6%

Ministers aanwezig: MinPRES/ MinTINO/MinJUS/MinOS/MinEZCDO/MinLEI

Vakbonden aanwezig:

SEPPA/SIMAR/FTA/VWI/SPA/STT/OPPA/SIWA/ALVAST/SADA/UEA/IOWUA

EIS: Vakbonden → Intrekken 12,6% per direct.

MinPRES: A pasa palabra pa MinOS pa duna un briefing riba onderwijs. MinOS a splica cu

- 1) a regel pa 33 mucha cu no tbtin cupo na scol keda regla.
- 2) E kwestie di Invallers tambe ta regla
- 3) A pidi SIMAR pa duna un lista di scolnan cu mester material y viaq DUOS lo busca un solucion;

MinPres a pidi SADA pa duna en corto un splicacion riba nan manifesto.

SADA → kita per direct e 12,6%.

MP → Proposicion ta pa forma un comision chikito di gobierno y sindicato pa traha riba un voorstel. Sindicatonan por apunta un par di hende cu tin nan confianza.

E comision aki lo haya tur documento necesario pa pasa den dje, pa por tin un bon bista di tur cos. Dialoga ta e mihor forma pa yega na otro.

Di parti Gobierno ta apunta:

- 1) Edwin Jacobs
- 2) Derrick Werleman
- 3) Edgard Croes

Vakbonden: Si ta NL ta dicidi y ta pone tot nader orde, kico ta e nut di un dialoog.

IOWUA ta bisa cu e ta kere di cada sindicato un miembro den e comision.

SIWA: nan standpunt no a cambia! WEB no ta sostene esaki (inkorting 12,6%). Trahadonan ta cansa y no lo entrega 12,6%. Ta willing pa yuda na otro forma.

SEPPA: Mester remarca cu e NV's 'pobernan' manera Post y Arubus no a worde trata igual/ Den tempo di crisis tur mester yuda, pero trato mester ta igual.

SPA: ta uni na standpunt di WEB. Cuerpo policial tambe ta hopi cansa. Tambe kier sa con a para cu e pandemietoelage. T'e awe nada.

OPPA : con ta para cu e recorte di 50% gelijkbedrag.

STT: Ta uni tambe na e standpunt di WEB. Nan tambe ta cansa, ademas nan no ta un

kostenplaats pa Gobierno. Ta remarca cu a keda desapunta cu e uitlating di MP cu lo tin partido politico nan tras.

MP a clarifica cu ningun momento ela bisa esey, sino cu ela manda un advertencia cu tin forzanan politico tras di e lucha di sindicatonan, cu ta haci maluso di e lucha cu sindicatonan ta hibando. E tin respet pa tur lider sindical y sa cu nan intencion y lucha ta uno noble.

SADA → ta pidi pa regla e terbeschikking di sindicatonan. Pa haya liber pa bin reunion, leidinggevenden ta haci moeilijk.

SEPPA → ta bisa pa e comision cu ta propone mester tin un tijdslimiet.

MinPres ta bisa esey ta e intencion.

Un comision preferible cihikito y ta duna un X periodo pa entrega un proposicion.

CONCLUSION:

Proposicion di Gobierno pa dialogo. Forma un comision cu ta consisti di Gobierno y Sindicatonan. Gobierno tin 3 miembro y Sindicato lo apunta e otro miembronan. Sindicatonan lo bay den nan seno y lo informa Gobierno nan contesta riba e proposicion pa cu e comision

D.W.J.Z.

PRODUCTIE NO. 6

REGERING VAN ARUBA

Minister-president
Minister van Algemene Zaken

L.G. Smith Blvd. 76
Oranjestad, Aruba
Tel. (297) 528 4900

De Voorzitter van de Rijksministerraad
d.t.k.v. de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Drs. Raymond W. Knops
Turfmarkt 147, 2511 DP Den Haag

MAZ/

Oranjestad, 8 december 2021.

Onderwerp: Mate van economisch herstel en liquiditeitsbehoefte Aruba 1^e kw 2022.

Geachte heer Knops,

Aanleiding: adviesaanvraag RMR d.d. 16 november 2021

Op 30 november 2021 heeft het College Aruba financieel toezicht (CAft) conform het verzoek van de Rijksministerraad (RMR) advies uitgebracht inzake de liquiditeitsbehoefte van Aruba voor het 1ste kwartaal van 2022 (kenmerk no. Cft 202100152). Aruba heeft hieraan bijgedragen door de benodigde documentatie en informatie tijdig bij het CAft aan te leveren. Dit advies wordt op de meeste punten door het Land ook gedeeld, maar wijkt op enkele punten af zoals hierna aangegeven.

Financieel-economische noodzaak van beroep op art. 23 LAft is gegrond

In zijn advies heeft het CAft bevestigd dat voor dienstjaar 2022 een tekort niet uit te sluiten is. De effecten van de coronacrisis zijn nog degelijk aanwezig, wat het CAft ook waargenomen heeft in de ontwerpbegroting van 2022 van Aruba (OB2022). De economie is aan het herstellen, doch is het peil van economische bedrijvigheid nog altijd beneden dat van 2019 (ex ante Covid-19). Dit heeft als gevolg lagere baten. Op basis van de huidige realistische economische groeiverwachtingen, en de tijd die Aruba nodig heeft ter aanpassing van diens begroting, beveelt het CAft Aruba aan om vanaf 2023 een positief financieringssaldo te gaan realiseren. Echter, conform de huidige prognoses van de Directie Economische Zaken Handel & Industrie van Aruba zal een volledig herstel pas in 2024 plaats vinden. Met andere woorden: de toekomstige economische ontwikkeling is nog met onzekerheid omgeven.

Liquiditeitsbehoefte Aruba: 12 mln. volgens CAft tegen 50 mln. volgens het Land Aruba.

Het merendeel van de aanbevelingen van het CAft op OB2022 zijn door te voeren hetzij in OB2022, hetzij via een begrotingswijziging of in OB2023. Net als het CAft deelt Aruba de gedachte dat momenteel de mate van afwijking van de geldende begrotingsnormen nog onvoldoende bepaalbaar is. Het Land dient niet alleen de economische prognoses continu te monitoren en bij te stellen, maar ook 's Lands uitgaven en ontvangsten.

Het advies van het CAft gaat uit, op basis van de huidige inzichten, dat Aruba voor het 1ste kwartaal van 2022 minimaal 12 miljoen nodig zal hebben. Het Land Aruba zelf acht de daadwerkelijke behoefte, op basis van haar inzichten, evenwel op een nettobedrag van rond 50 miljoen¹. Hieronder worden de navolgende bijstellingen door het CAft als volgt weerlegd:

- I. **Bijstelling loonbelasting:** momenteel wordt gewerkt aan de volgende fase van de belastinghervorming te weten de invoering van een BTW met ingang van 1 januari 2023. In dat kader is het terugdraaien van de verlaging van het tarief van de loonbelasting juist niet wenselijk. Aruba stelt derhalve geen bijstelling van 4 mln. voor.
- II. **Bijstelling personeelslasten:** Aruba heeft gevraagd om de salarisinkorting te halveren om de economie een impuls te geven, ook zullen hierdoor de inkomsten middels directe belastingen van profiteren. Verder is met Nederland afgesproken om de personeelslasten op 10% van het bbp te bepalen in 2027. Aruba stelt voor om geen bijstelling van 2 mln. toe te passen.
- III. **Bijstelling subsidies:** Hiervoor geldt hetzelfde als onder punt II, met als additionele motivering dat het verder blijven inkorten de kwaliteit van o.a. het onderwijs negatief zal beïnvloeden en de kansenongelijkheid binnen het Koninkrijk zal vergroten (er vindt namelijk een korting op het gehele subsidiebedrag plaats). Aruba stelt voor om geen bijstelling van 3 mln. toe te passen.
- IV. **Bijstelling goederen en diensten:** Het CAft stelt in zijn advies voor net als bij de begroting van 2021 de lasten bij de post goederen en diensten naar beneden bij te stellen op basis van de realisatie van 2020. Diverse malen is aangegeven dat 2020 een abnormaal jaar was met een lock-down van enkele maanden zodat op de post goederen en diensten eenvoudigweg een aantal maanden nauwelijks een aanspraak is gedaan. Ook is in 2021 door de late goedkeuring van de begroting sprake van een onderbesteding, die normaliter niet in 2022 zal plaatsvinden. Dat betekent dat noch 2020 als 2021 als peiljaar kunnen dienen voor 2022. Aruba stelt daarom ook voor geen bijstelling toe te passen van 11 mln.
- V. **Bijstelling binnenlandse financiering:** Akkoord.
- VI. **Bijstelling buitenlandse financiering:** Akkoord.
- VII. **Bijstelling terug te vorderen loonsubsidie:** De grondslag voor terugvordering van de teveel betaalde loonsubsidie is onlangs bij landsverordening in werking getreden. De terugvordering neemt de nodige tijd in beslag met juridische procedures (deurwaarder). Een bijstelling van 14 mln. in het 1ste kwartaal is daarom niet haalbaar. Aruba stelt voor deze bijstelling van 14 mln. niet toe te passen.
- VIII. **Investeringen:** Ten aanzien van deze post kan nog een urgente noodzaak van een investering ad 16 mln. voor de rioolzuiveringswaterinstallatie (RWZI) te Bubali worden vermeld, mede vanwege de ligging midden in een toeristisch gebied.

¹ Dit bedrag is exclusief de met Nederland reeds apart afgesproken financiering van de aflossing van buitenlandse geldleningen in 2022.

De RWZI te Bubali is in 1972 gebouwd en operationeel sinds die tijd. De hydraulische capaciteit van deze installatie is 4.500 m³/dag en heeft ondertussen de maximale hydraulische- en biologische belasting overschreden. De oorzaak daarvan is de aanzienlijke stijging van het rioolwater door de toename van de bevolking en het toerisme. De aanvoer van rioolwater is rond 8.000 tot 9.000 m³/dag. In 2018 heeft TNO Caribbean een preliminaire business case geschreven waarbij geadviseerd is om in een nieuwe zuiveringsinstallatie te investeren t.w.v. circa 60 miljoen. Gelet op de huidige financieel-economische positie van het Land, is een investering van een dergelijke omvang niet haalbaar. Echter, er is een haalbare tussenoplossing ter verlichting van de ontstane overbelasting van het systeem door het uitbreiden e/o verhogen van de capaciteit van het beluchtingssysteem voor het zuiveren van de extra aanvoer van rioolwater. Deze kosten worden geschat op 16 mln. Het CAft heeft aangegeven dat verkend zou kunnen worden of investeringen in aanmerking komen voor de lopende inschrijving via Nederland.

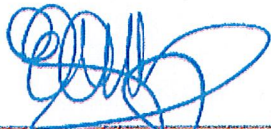
Afbouwen van de solidariteitsinkorting

Aruba heeft bij brief van 22 oktober 2021 gemotiveerd verzocht om de solidariteitskorting in 2 jaar af te bouwen. Verwacht wordt dat de afbouw van deze solidariteitskorting een gunstig economisch effect zal hebben en derhalve uiteindelijk een inkomstenverhogend effect voor het Land zal hebben. Verder heeft een blijvende inkorting voor wat betreft subsidies een negatieve invloed op de kwaliteit van bijvoorbeeld het onderwijs (op de gehele subsidie wordt namelijk 12,6% gekort), en zal daardoor de kansongelijkheid binnen het Koninkrijk vergroten.

Conclusie:

1. Aruba verzoekt om de bijstellingen voor een bedrag van AWG 34 mln. zoals voorgesteld door het CAft niet door te voeren met uitzondering van die onder de punten V. en VI., en een bedrag van AWG 46 mln. (AWG 12 mln. + AWG 34 mln.) ter beschikking te stellen voor de liquiditeitsbehoefte van het 1ste kwartaal van 2022.
2. Aruba verzoekt nogmaals om een afbouw van de solidariteitskorting in twee jaar zoals neergelegd in voornoemde brief van 22 oktober 2021 e.e.a. ten gunste van 's Lands economie.

Met vriendelijke groet,

mr. E.C. Wever-Croes

c.c.: - MinFIC
- CAft

Bespreking met vakbonden op 13 december 2021 ivm acties.

Ministers aanwezig: MinPRES/ MinTINO/MinJUS/MinOS

Vakbonden aanwezig: SEPPA/SIMAR/FTA/VWI/SPA/STT/OPPA/SIWA/ALVAST/SADA

Standpunt: Vakbonden → promete cu dialoga mester kita e 12,6% per direct.

MinPRES: No tin placa. Manera ya a comunica na sindicatonan, ta willing pa papia cu Hulanda pa haya un uitsluitel.

OPPA: Gobierno debe e pensionadonan, (gelijk bedrag) mescos cu Gobierno ta cumpli cu otro debedornan, pakico no por cumpli mescos cu nan.

FTA: ta propone **kita e inhouding awo di 5%,.**

SADA: Ta pidi at least duna back e 2 luna nan cu a kita promete cu tempo (mei/juni 2020), pasobra e ley ta bisa miv 1 juli 2020.

SEPPA: Kier referi back na e promete presentacion aña pasa unda a bisa cu belasting lo a baha, pero tur cos a keda igual. Pero ta enfatiza pa no keda rek e periodo di inkorting 12, 6% pasobra esaki lo bay afecta e pensioen y esey NL mester comprende.

SPA: ta pidi copia di jaarrekening 2020.
Ta puntra con a para cu e Protocol 2018? (MP: e protocol ta bepaal e normen nan) E BVP ta verlaging personeelskosten. NL kier pa stop e automatismo di periodieke verhogingen.

SIMAR: ta pidi pa no kita placa di salaris di esnan cu a manfiesta. Josephine ta sigui bisa cu CAft ta bisa cu a logra e meta di 12,6. 1) Pues por kita esey awor. 2) Despues di esey ta willing e ora pa forma comision. 3) tin placa di mas.

ALVAST: **ta propone pa reemplaze cu solidariteitsbelasting.** Esey no ta afecta salaris y ta cubri un cantidad hopi mas grandi cu no ta ambtenaar so.

OPPA: Ta conoci cu promete cu e crisis di pandemia e debe di Pais AUA tabata halto caba: huurmento di edificio/ lease di autonnan/ compania di abogado etc. Si ta paga e debenan ey pakico no por paga e pensionadonan locual debe nan

VWI; E inhouding ta Gobierno a bin cu n'e, pakico mester inclui Companianan Estatal den esaki?

MP: a haya presion di vakbonden mes pa staatsbedrijven tambe entrega.

RECAPITULACION

Ki contesta Gobierno tin?

SIWA: ta bisa cu su miembronan prome cu awe no a sali. Nan no sa con WEB a hinca su mes den esaki. E miembronan ta hopi rabia. Si no tin anda di duna y no por garantisa nada, e no por wanta nan calmo mas.

SEPPA: e punto ta AWE kier un contesta cu ta kita e inhouing di 12,6%

SADA: Si no cumpli, nan lo manda bestuur cas. Aworaki ta 5% aki pa luna mester kita. Na AUA tin NV's no ta entregando nada!. E % no ta yega ni 2mln. Hopi biaha SADA a trece dilanti y a entrega un lista tur e camindanan cu tin cu por trece placa aden. Esaki di Douane so. Ta willing pa duna tur stukken atrobe.

OPPA ; mester yega na otro!

Peticion ta → Intrekking di 12,6 di inmediato

- Kita e inhouing pa 2 luna miv december
- Entrega pensionado nan e gelijkbedrag

Proposicion di Gobierno:

MP a bisa cu awe a trece algun proposicion dilanti cu e ta willing pa trece e nan dilanti serca NL.

MP ta pidi pa mande por escrito nan proposicion.
FTA ta bisa, no ta necesario MP a recapitula bon.

**Gobierno ta pidi 2x24 uur y lo get back na sindicatonan.
(Diarazon, 15 december pa 1:30)**

Secretariaat Ministerraad
Ministerie van Algemene Zaken

MINISTERRAAD VAN HET KONINKRIJK

Kenmerk : 4250504

BESLUITENLIJST

Besluitenlijst van de vergadering gehouden op 4 februari 2022
in de Rolzaal op het Binnenhof in Den Haag,
aangevangen 's morgens om 11.00 uur

2. Verzoek toepassing art 23 LAft/art 25 Rft (Staatssecretaris van BZK)

De landen hebben de Rijksministerraad verzocht om op grond van art. 23 LAft/art. 25 Rft te mogen afwijken van de begrotingsnormen zoals opgenomen in art. 14 LAft/Protocol respectievelijk art. 15 Rft. Het C(A)ft heeft hierover positief geadviseerd. Daarnaast heeft Aruba verzocht om de salariskorting van 12,5% voor medewerkers in de publieke sector en van 25% voor de Statenleden en de leden van de Raad van Ministers van Aruba in 2022 voor de helft te mogen afbouwen.

De raad stemt in met het verzoek van de landen om op basis van art. 23 LAft en art. 25 Rft te mogen afwijken van de begrotingsnormen en stemt vooralnog niet in met het verzoek van Aruba voor de afbouw van de salariskorting.

D.W.J.Z.

PRODUCTIE NO.

27

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

> Retouradres Postbus 20011 2500 EA Den Haag

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

**Ministerie van
Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties**

Turfmarkt 147
Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Kenmerk
2022-0000072813

Uw kenmerk

Datum 17 februari 2022
Betreft Besluitvorming Rijksministerraad 4 februari inzake afwijken en
begrotingsnormen en afbouw salariskorting en verlenging
Protocol Aruba-Nederland

Vanaf april 2020 hebben de autonome landen Aruba, Curaçao en Sint Maarten (hierna: de landen) ruim € 1 miljard liquiditeitssteun ontvangen voor het opvangen van de financieel-economische effecten van de Covid-19 pandemie¹. Dit geschiedde na besluitvorming hiertoe in de Rijksministerraad mede op basis van de adviezen van het College (Aruba) financieel toezicht (C(A)ft) en rapportages van de Tijdelijke Werkorganisatie van het ministerie van BZK (TWO).

De verstrekking van liquiditeitssteun was voorafgegaan door toestemming van de Rijksministerraad (RMR) aan de landen om te mogen afwijken van de centrale begrotingsnormen voor de begrotingsjaren 2020 en 2021. Voor Curaçao en Sint Maarten betrof het de begrotingsnormen uit artikel 15 van de Rijkswet financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten (Rft). Aruba mocht in deze jaren afwijken van de normen zoals die zijn opgenomen in artikel 14 van de Landsverordening Aruba financieel toezicht (LAft) en het Protocol Aruba en Nederland 2019-2021. Hierover bent u de afgelopen jaren geïnformeerd.

In de RMR 4 februari jl. lag besluitvorming voor over de verzoeken van de landen om ook voor het begrotingsjaar 2022 te mogen afwijken van de begrotingsnormen. Daarnaast heeft besluitvorming plaatsgevonden over het verzoek van Aruba om de salariskorting voor medewerkers in de (semi-) publieke sector en voor ministers en Statenleden af te mogen bouwen vanaf 2022. Deze salariskorting was onderdeel van de besluitvorming in de RMR van 15 mei 2020 over de tweede tranche liquiditeitssteun. Met deze brief informeer ik uw Kamer over de besluitvorming van 4 februari jl. alsook over de verlenging van het protocol Aruba en Nederland 2019-2021.

Verlenging protocol Aruba-Nederland 2019-2021

Op 20 januari 2022 zijn de regeringen van Aruba en Nederland overeengekomen dat de looptijd van Protocol Aruba Nederland 2019-2021 "Inkadering van het pad richting solide, transparante en houdbare overheidsfinanciën van Aruba"

¹ Daarnaast is in 2020 en 2021 ruim € 200 miljoen aan leningen verstrekt in kader van herfinanciering van aflossingsverplichtingen van de landen en in kader van de oplossing van de problematiek omtrent de Girobank.

(hierna: het protocol) met twee jaar verlengd wordt tot 31 december 2023. Ook is afgesproken dat het protocol vervalt als de Rijkswet Aruba financieel toezicht (RAft) waarvan het voorstel spoedig met uw Kamer zal worden gedeeld, eerder dan 31 december 2023 in werking treedt. Met deze verlenging zijn de begrotingsnormen vastgesteld waarop de Rijksministerraad de begroting van Aruba van 2022 en 2023 kan toetsen.

Toepassing artikel 25 van de Rft en artikel 23 LAft en mate van afwijking

Vanwege de aanhoudende effecten van de coronacrisis op de begrotingen van de landen heeft de Rijksministerraad conform advies van het C(A)ft ingestemd met een afwijking van de begrotingsnorm zoals vervat in artikel 15 van de Rft voor Curaçao en Sint Maarten en van de norm voor het van toepassing zijnde financieringssaldo zoals vervat in artikel 14 van de LAft en het protocol voor Aruba. De toegestane mate van afwijking van de norm is, net als in eerdere jaren, voor het begrotingsjaar 2022 gelijkgesteld aan het totaal van leningen die het land aangaat voor het doen van uitgaven gedurende 2022 met correctie voor de verandering in het liquiditeitsaldo van het land aan het einde van het jaar. De hierboven genoemde leningen vereisen voorafgaande instemming van de RMR.

Afbouw van de salariskorting

Bij de besluitvorming over de tweede tranche liquiditeitssteun op 15 mei 2020 heeft de RMR besloten tot een korting op de arbeidsvoorwaarden binnen de (semi-)collectieve sector van de landen tot nader order. De uitvoering van dit besluit is voorwaardelijk gesteld aan de toekenning van liquiditeitssteun. Aruba heeft de RMR verzocht om in te stemmen met het gedeeltelijk afbouwen van de door het land doorgevoerde salariskorting van 12,5% voor alle medewerkers in de (semi)publieke sector en 25% voor Statenleden en Ministers, te beginnen met een afbouw van respectievelijk 6,25% en 12,5% in 2022. In het licht van de nog altijd kwetsbare overheidsfinanciën met een zeer hoge overheidsschuldquote van circa 114% van het Bruto Binnenlands Product, de druk die een afbouw van de salariskorting op het budget en de aflossingscapaciteit zou hebben en het gegeven dat Aruba heeft verzocht om op grond van artikel 23 LAft te mogen afwijken van de begrotingsnormen, ligt een afbouw van de salariskorting op dit moment niet voor de hand. De RMR heeft met dit verzoek dan ook nog niet ingestemd. Zolang er vanuit Nederland liquiditeitssteun wordt verstrekt, ligt afbouw in ieder geval niet in de rede. Met het oog op het bieden van perspectief ben ik bereid met de landen te bezien onder welke condities de salariskorting op termijn kan worden afgebouwd. In de tussentijd kan Aruba wel voorstellen doen voor een alternatieve invulling van de salariskortingen, zolang die invulling past binnen het besluit van de RMR van 15 mei 2020.

**Ministerie van
Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties**

Datum
17 februari 2022

Kenmerk
2022-0000072813

Tot slot is de RMR geïnformeerd over de bestuurlijke overeenstemming over Rijkswet houdende regels omtrent de instelling van het Caribisch orgaan voor hervorming en ontwikkeling (Rijkswet COHO). Uw Kamer zal het voorstel voor deze Rijkswet op zeer korte termijn ontvangen.

De staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Digitalisering en Koninkrijksrelaties

Alexandra C. van Huffelen

Aan
De minister-president van Aruba

Adres kantoor Curaçao
De Rouvilleweg 39
Willemstad, Curaçao
Telefoon (+5999)4619081

Adres kantoor Sint Maarten
Frontstreet 26
Convent Building
Philipsburg, Sint Maarten
Telefoon (+1721) 5430331

Adres kantoor Aruba
L.G. Smith Boulevard 68
La Piccola Marina
Oranjestad, Aruba
Telefoon (+297) 5832800

Datum
18 februari 2022

Ons kenmerk
Cft 202200004

Pagina
1/3

Onderwerp

Alternatieve voorstellen solidariteitskorting van 12,6 procent

Uw kenmerk

Bijlage

1

E-mail info@cft.cw
Internet www.cft.cw

Geachte mevrouw Wever-Croes,

Op 22 oktober jl. verzocht Aruba de Rijkswinsterraad (RMR) om in te stemmen met een gefaseerde afbouw van de 12,6 procent korting op het totale pakket aan arbeidsvoorwaarden binnen de (semi-)publieke sector.¹ Deze voorwaarde is door de RMR bij de tweede tranche liquiditeitssteun gesteld.² Tijdens de RMR van 4 februari jl. is besloten dat voornamelijk niet kan worden ingestemd met dit verzoek, maar dat Aruba wel voorstellen kan doen voor een andere invulling en dat deze kunnen worden voorgelegd aan het College Aruba financieel toezicht (CAft).³ Op 8 februari jl. verzocht u het CAft te adviseren bij uw voorstellen.⁴ Hierbij ontvangt u de reactie van het CAft.

Advies

Conform eerdere besluitvorming van de RMR is het aan de landen om invulling te geven aan de korting op het totale pakket aan arbeidsvoorwaarden. Hierbij is het mogelijk om binnen het totale arbeidsvoorwaardenpakket te differentiëren. In het licht van de oplopende inflatie op Aruba heeft het CAft begrip voor het voorstel om de korting van 12,6 procent in het vervolg niet primair via de bezoldiging in te vullen.

In uw brief presenteert u naast de huidige invulling waarbij er gekort wordt op de bezoldiging (brutosalaris), vakantie-uitkering en toeslagen (optie A), twee alternatieve opties voor de korting op de arbeidsvoorwaarden. U stelt voor dat medewerkers in het vervolg zelf een keuze voor een optie kunnen maken.

¹ Aruba, Mate van economisch herstel en liquiditeitsbehoefte Aruba eerste kwartaal 2022, 8 december 2021.

² BZK, kenmerk 2020-0000287381, Rijkswinsterraad 15 mei 2020 inzake liquiditeitssteun medio mei tot en met juni, 18 mei 2020.

³ BZK, kenmerk 2022-0000072816, Besluitvorming Rijkswinsterraad 4 februari 2022, 14 februari 2022

⁴ Aruba, kenmerk ma2/10005, Alternatieve voorstellen solidariteitskorting van 12,6%, 8 februari 2022

Bij de alternatieve opties wordt de korting van 5 procent op de bezoldiging ingeruild voor een korting op het aantal vakantiedagen (optie B) of op de toeslagen én vakantiedagen (optie C).

Het CAft geeft hierbij het volgende in overweging:

- Bij optie B wordt de korting op de arbeidsvoorwaarden voor een groot deel via vakantiedagen ingevuld (11,5 ATV dagen). Dit aandeel (4,6 procent) is substantieel hoger dan dat Curaçao en Sint Maarten hanteren. Bij zowel Curaçao als Sint Maarten worden sinds 2021 drie dagen (24 uur) gekort, wat neerkomt op een aandeel van respectievelijk 1,28 en 1,2 procent.⁵ Het CAft adviseert om aansluiting te zoeken bij de mate waarin Curaçao en Sint Maarten de korting op vakantie-uren hebben toegepast waar een maximum van 24 uur wordt gehanteerd.
- Het CAft merkt op dat bij het vinden van alternatieve invullingen, enkel het korten op vakantiedagen een nieuwe component is. In het kader van het Beleidsplan Verlaging Personeelslasten (BVP) zouden ook andere alternatieven overwogen kunnen worden. Het terugbrengen van de overwerkvergoedingen door deze te maximeren of het opschorten van het automatisch toekennen van loontreden zijn hier concrete voorbeelden van.
- Aruba stelt een "cafeteria-inruil model" voor waarbij het personeel kan kiezen uit de drie opties. Voor het onderwijs dient een alternatief voorstel uitgewerkt te worden aangezien het personeel geen individuele keuzes kan maken over het aantal vakantiedagen. Dit vraagt veel van de uitvoeringscapaciteit van het land en gesubsidieerde instanties en het CAft voorziet moeilijkheden in de praktische uitwerking. Het CAft adviseert u daarom tot een eenvoudige en uniforme invulling te komen die zowel bij de overheid als gesubsidieerde instellingen van toepassing kan zijn.
- Tenslotte constateert het CAft dat de budgettaire vertaling van de gepresenteerde opties ontbreekt. Om de personeelslasten beheersbaar te houden is het van belang dat Aruba ook bij een andere invulling van de korting in 2022 voldoet aan de personeelslastennorm zoals opgenomen in het protocol.⁶ Het CAft adviseert u bij de uitwerking van de alternatieve invulling een concrete budgettaire vertaling te presenteren. Daarbij is het essentieel dat een korting in vakantiedagen zich vertaalt in budget.

Conform uw mondeling verzoek, aldus het overleg van heden, treft u voor uw informatie bijgevoegd een overzicht van de invulling van de voorwaarden door de respectievelijke landen. Bij het uitwerken van een definitief voorstel vraagt het CAft bovenstaande overwegingen in acht te nemen.

⁵ Hierbij dient opgemerkt te worden dat het aandeel van de korting op vakantie-uren van 3,5 procent in Curaçao zoals opgenomen in de bijlage van de brief (en zoals vermeld in de Landsverordening) onjuist is.

⁶ Aruba, verlenging van het Protocol Aruba Nederland 2019-2021, 20 januari 2022.

Kenmerk
Cft 202200004
Blad
3/3

Graag ontvangt het CAft een afschrift van uw definitieve voorstel dat u ter goedkeuring door de RMR aan het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties dient aan te bieden.

Ik verwacht u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
De voorzitter van het College Aruba financieel

Prof. dr. R.H.J.M. Gradus

Deze brief is in afschrift verstuurd aan:
De staatssecretaris van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
De minister van Financiën en Cultuur
De directeur van de Directie Financiën

Bijlage 1 Invulling korting arbeidsvoorwaarden

Invulling korting 12,5 procent arbeidsvoorwaarden											
Land	Basisalaris	%	Vakantiegeld	%	Toelagen	%	Vakantiedagen	%	Overige (sec.) arbeidsvoorwaarden	%	Percentage
Curacao			Korting vakantiegeld	6.25	Lumpsum uitkering wordt gekort	2.05	Korting van 3 dagen (24 uur)	1.28	Bevriezen loontrede	2.05	12.5
					Toelage wordt gekort	0.86					
Aruba			50% korting op vakantiegeld	4.2	50% korting op augustuspremie (reparatietoelag)	1.7					12.6
					50% korting op najaarspremie	1.7					
Sint-Maarten			Korting vakantiegeld	6			Korting van 3 dagen (24 uur)	1.2	Bevriezen loontrede	1.7	12.5
			Inhouding deel onbetaalde vakantiegeld 2020	1.23					Maximeren overwerk	2.37	